

BIBOB in beweging

Resultaten quick scan Wet BIBOB

BIBOB in beweging

Resultaten quick scan Wet BIBOB

augustus 2005

COLOFON

Samenstelling

drs. L. Burgers

Vormgeving binnenwerk

R.M. Pranger-Folkersma

Druk

Sector Document Processing, VNG

SGBO

Onderzoek > Advies > Implementatie

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

SGBO 3686/487

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van SGBO.

Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. SGBO kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

INHOUDSOPGAVE	1	Inleiding	1
	2	De toegankelijkheid van BIBOB	4
	2.1	Verwachtingen	4
	2.2	De introductie van BIBOB	4
	2.3	Bedreigingen	5
	2.4	Kansen	7
	3	De verankering van BIBOB in de gemeentelijke organisatie	8
	3.1	De inbedding van BIBOB	9
	4	De positionering van BIBOB in de gemeentelijke aanpak van georganiseerde criminaliteit	10
	4.1	Preventieve werking van de BIBOB-aanpak	10
	4.2	Het vragen van advies	10
	5	Versterking van BIBOB-aanpak in gemeenten	13
	6	Samenvatting en conclusies	16
	6.1	Inleiding	16
	6.2	De respons	16
	6.3	BIBOB in gemeenten gemeten	16
	6.4	Overwegingen om BIBOB niet toe te passen	17
	6.5	Kansen en bedreigingen	17
	6.6	Aanbevelingen	18
	Bijlage 1	Vragenlijst	20

1 Inleiding

De bestrijding van de georganiseerde criminaliteit is allang niet meer een aangelegenheid voor politie en justitie alleen. Steeds meer komt de gemeente in beeld. Juist als het bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit gaat om de proactieve en de preventieve schakels uit de veiligheidsketen blijken de gemeenten een goede positie in te nemen om initiatiefrijk de criminaliteit in georganiseerd verband te bestrijden.

Allang stonden de gemeenten ter ondersteuning van hun rol in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit wettelijke instrumenten ter beschikking.

Op basis van de Wet politieregisters kan de burgemeester (art. 15, lid 1b) in kennis worden gesteld over onveilige situaties in voor het publiek toegankelijke ruimten en de daarbij betrokken natuurlijke of rechtspersonen.

Ook de Wet Justitiële en strafvorderlijke gegevens biedt hulpmiddelen voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit op lokaal bestuurlijk niveau. Art. 39f lid 1 sub d van de wet maakt de verstrekking mogelijk van strafvorderlijke gegevens aan derden voor buiten de strafrechtpleging gelegen doelen. Op grond van dit artikel kan het College van PG's aan personen of instanties strafvorderlijke gegevens verstrekken in verband met het nemen van bestuursrechtelijke beslissingen.

In 2002 heeft SGBO, het onderzoeks- en adviesbureau van de VNG in opdracht van het toenmalige ILV een publicatie voorbereid om gemeenten behulpzaam te zijn bij hun aanpak van de georganiseerde criminaliteit: 'Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit: ongewoon gewoon'¹. Een jaar later werd deze publicatie gevolgd door 'Kernbeleid veiligheid'², een door SGBO in opdracht van de VNG geschreven handreiking voor gemeenten om hun veiligheidsbeleid – waaronder het oplossen van de integriteitsvraagstukken - in een meer integraal perspectief te brengen.

Een belangrijk hulpmiddel voor de gemeentelijke aanpak betrof het in werking treden van de Wet BIBOB (Bevordering IntegriteitsBeoordeling door Openbaar Bestuur) medio 2003. Deze wet gaat uit van de gemeentelijke aanpak en biedt de gemeente als sluitstuk van deze aanpak de mogelijkheid om zich te laten adviseren door een hiertoe in het leven geroepen Bureau (Bureau BIBOB). Dit Bureau heeft inzage in justitiële dossiers die voor anderen gesloten zijn. De Wet BIBOB geeft daarmee zowel een kader als een vangnet voor de gemeentelijke aanpak.

In 2006 zal de Wet BIBOB worden geëvalueerd. De voorliggende rapportage over de quick scan geeft een tussenstand.

Nu de Wet BIBOB zo'n twee jaar functioneert, zijn de betrokken ministeries (Justitie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en VNG geïnteresseerd in de werkzaamheid

¹ SGBO: 'Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, ongewoon gewoon', VNG Uitgeverij, Den Haag, 2002

² SGBO: 'Kernbeleid veiligheid, handreiking voor gemeenten', VNG Uitgeverij, Den Haag, 2003.

van de wet. Aan SGBO werd opdracht gegeven een quick scan van de wet uit te voeren. De vraagstelling daarbij was:

- In welke mate hebben gemeenten zich middels een beleidslijn BIBOB voorbereid om gebruik te kunnen maken van het BIBOB-instrumentarium in hun strijd tegen criminaliteit in georganiseerd verband?
- Welke overwegingen liggen ten grondslag aan het niet toepassen van het instrumentarium?
- En – indien gemeenten een beleidslijn hebben vastgesteld – waar liggen kansen en bedreigingen voor toepassing?

Om deze onderzoeksvragen te beantwoorden heeft SGBO om te beginnen een enquête onder alle gemeenten uitgevoerd. Deze vragenlijst is als bijlage bij dit rapport gevoegd. Van de 467 gemeenten hebben 321 de vragenlijst geretourneerd. De respons kwam daarmee op iets minder dan 70% (68,7%). Dit percentage geeft aan dat de resultaten ruimschoots als betrouwbaar beschouwd kunnen worden.

De respons per gemeentegrootteklasse laten wij zien in tabel 1.

Tabel 1 Respons per gemeentegrootteklasse in procenten

Gemeentegrootteklasse	Respons	N=
0 - 10.000 inwoners	60,9 %	42
10.000 – 20.000 inwoners	60,0%	93
20.000 – 50.000 inwoners	72,5 %	129
50.000 – 100.000 inwoners	82,5 %	33
Meer dan 100.000 inwoners	96,0 %	24
Totaal	68,7%	321

Naarmate de gemeente groter is, is er sprake van een hogere respons.

Naast het verzamelen van kwantitatieve gegevens heeft SGBO – mede op basis van de eerste resultaten van de vragenlijst – ter verdieping een miniconferentie gehouden. Deze miniconferentie vond plaats op 20 juni 2005. Aan deze conferentie werd – op uitnodiging – deelgenomen door 15 personen.

Het resultaat van onze werkzaamheden ligt nu voor u.

Na deze inleiding gaan wij in op de toegankelijkheid van het BIBOB-instrumentarium. Wat waren de verwachtingen? Welk gebruik wordt er van het instrumentarium gemaakt? Welke ontwikkelingen zijn te constateren? Hoofdstuk 3 handelt over de verankering van BIBOB in de gemeentelijke organisatie. In hoofdstuk 4 bezien wij de gemeentelijke positionering van BIBOB bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. In hoofdstuk 5 worden aanbevelingen geformuleerd zoals deze uit het onderzoek naar voren komen. Wij sluiten deze rapportage in hoofdstuk 6 af met het samenvatten van onze bevindingen en het trekken van conclusies. De opdrachtgevers hebben aan SGBO gevraagd in het

onderzoek tevens aandacht te besteden aan de ondersteuningsbehoefte van de gemeenten. Ook over deze aangelegenheid wordt in het slothoofdstuk gerapporteerd.

2 De toegankelijkheid van BIBOB

2.1 Verwachtingen

Bij de invoering van de Wet BIBOB hadden de meeste gemeenten wel een beeld van wat hun te wachten stond. Wij vroegen naar de verwachtingen die gemeenten hadden bij de introductie van BIBOB. Meerdere antwoorden waren mogelijk.

Slechts 6% van de gemeenten zegt geen enkele verwachting te hebben gehad. De kleinere gemeenten waren hierin met meer dan 10% oververtegenwoordigd.

De meeste gemeenten (55,7%) zagen de Wet BIBOB als een instrument voor de criminaliteitsbestrijding in de eigen gemeente. Deze verwachting overheerste vooral bij de grotere (meer dan 50.000 inwoners) gemeenten (87,5%).

Iets minder dan de helft (43,7%) van de gemeenten zag BIBOB vooral als een instrument dat eventueel in de toekomst zou kunnen worden ingezet.

Iets minder dan een vijfde van de gemeenten dacht dat de implementatie van BIBOB verplicht zou zijn.

2.2 De introductie van BIBOB

Inmiddels heeft bijna 40% (38,1%) van de gemeenten een beleidslijn BIBOB vastgesteld. Het zijn vooral de grote gemeenten die werk van BIBOB hebben gemaakt. Uit de volgende tabel blijkt dit:

Tabel 2 Gemeenten met een vastgestelde beleidslijn naar gemeentegrootteklasse in procenten

Gemeentegrootteklasse	Een beleidslijn BIBOB vastgesteld	N=
0 – 10.000	24,4%	41
10.000 – 20.000	28,0%	93
20.000 – 50.000	36,7%	128
50.000 – 100.000	62,5%	32
Meer dan 100.000 inwoners	75,0%	24
Totaal	38,1%	318

Van de gemeenten die een beleidslijn hebben vastgesteld dateert deze vaststelling bij 66,4% van voor 1 januari 2005. Vooral de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners gingen voorvarend met BIBOB aan de slag. Van die gemeenten had 83,3% voor 1 januari 2005 een beleidslijn vastgesteld.

Ongeveer eenderde van de gemeenten die nog niet beschikken over een beleidslijn heeft deze wel in voorbereiding (33,2%) of heeft in ieder geval de intentie om een dergelijke beleidslijn voor te bereiden (50%). Slechts een klein gedeelte van de gemeenten (16,8%), die nog niet over een beleidslijn beschikken zegt ook niet van plan te zijn een beleidslijn vast te stellen.

Ook hier zien wij – zoals blijkt uit tabel 3 – tussen de verschillende gemeentegrootteklassen aanmerkelijke verschillen. Naar verwachting beschikken alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners binnen korte tijd over een beleidslijn.

Tabel 3 De voorbereiding van een beleidslijn BIBOB

Gemeentegrootte-klasse	In voorbereiding	Niet in voorbereiding maar wel de intentie daartoe	Geen intentie om gebruik te maken van BIBOB	N=
0 – 10.000	25,8%	58,1%	16,1%	31
10.000 – 20.000	22,7%	53,0%	24,2%	66
20.000 – 50.000	35,8%	50,6%	13,6%	81
50.000 – 100.000	58,3%	33,3%	8,3%	12
Meer dan 100.000 inwoners	100%	0,0%	0,0%	6
Totaal	33,2%	50,0%	16,8%	196

Van de gemeenten die nu een beleidslijn in voorbereiding hebben, verwacht 80% nog in 2005 de procedure afgewikkeld te hebben. Hieronder zijn alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Slechts bij 3,1% van de gemeenten die een beleidslijn in voorbereiding hebben, loopt de procedure door tot na 2006.

2.3 Bedreigingen

Er zijn verschillende achtergronden waarom gemeenten tot nog toe niet zijn overgegaan tot implementatie van het BIBOB-instrumentarium.

Van de gemeenten die nog geen beleidslijn hebben vastgesteld geeft slechts een heel klein percentage (2,3%) aan dat men niet bekend is met het BIBOB-instrumentarium.

Van de gemeenten die zeggen niet van plan te zijn om een beleidslijn vast te stellen, geven 76 gemeenten (42,9%) aan dat zij afzien van het vaststellen van een beleidslijn omdat zij van mening zijn dat in hun gemeente geen aanleiding is om van het BIBOB-instrumentarium gebruik te maken, aangezien binnen de gemeentegrenzen geen last is van criminaliteit in georganiseerd verband.

Andere argumenten die worden gegeven zijn:

- De kosten die met het gebruik van het BIBOB-instrumentarium gepaard gaan, zijn te hoog (14,7%)
- Het instrument BIBOB is te ingewikkeld (11,9%)
- De gemeente is in een herindelingsoperatie gewikkeld (11,3%).

Naast deze argumenten komt ook nog een aantal andere naar voren.

Binnen het gemeentelijk takenpakket heeft het opstellen en vaststellen van een beleidslijn BIBOB geen prioriteit. De beschikbare capaciteit moet anders worden ingezet.

Er is een aantal gemeenten dat aangeeft dat de voorbereiding van BIBOB regionaal gestalte krijgt. Deze gemeenten hebben dus eigenlijk de voorbereiding al ter hand

genomen, maar dan in regionaal verband. De gemeente ziet deze regionale voorbereiding niet als een actie van de gemeente. Respondenten wijzen er aan de andere kant op, dat een regionale aanpak wenselijk is om waterbedefferen te voorkomen.

Tot slot zeggen gemeenten, dat zij weliswaar geen beleidslijn hebben vastgesteld en dus ook geen advies vragen aan Bureau BIBOB, maar dat zij wel gebruikmaken van de vragenlijsten. De aanpak tot nog toe heeft geen aanleiding gegeven tot een adviesaanvraag en daaraan voorafgaand de vaststelling van een beleidslijn. Als het moment daar is en de noodzaak bewezen is, zullen deze gemeenten alsnog een beleidslijn vaststellen.

De redenen waarom gemeenten geen beleidslijn willen vaststellen (de weerstanden) zijn ook tijdens het minisymposium aan de orde geweest. De deelnemers herkennen veel weerstanden binnen de gemeente. Dit was het geval in gemeenten met en in gemeenten zonder een beleidslijn.

Binnen de gemeente verwacht men dat door aan te sluiten op BIBOB er veel werk bijkomt. Deze verwachting is niet onterecht. Het meerwerk zit hem vooral in het op niveau brengen van de organisatie, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Met name in kleinere gemeenten denkt men dat er geen problemen zijn. ‘Georganiseerde criminaliteit is een probleem van de grote steden.’ ‘In kleine gemeenten kent men zijn pappenheimers’. De laagdrempelige relaties (soms met een persoonlijk karakter) die er zijn en die voor de beleidsontwikkeling van grote betekenis zijn, worden verstoord door de diepgaande vragen die in het kader van BIBOB aan partners gesteld moeten worden.

Binnen de eigen organisatie worden ook weerstanden aangetroffen bij de medewerkers op de specifieke beleidsonderdelen. De doelstelling van het welzijnsbeleid is immers het organiseren van welzijnsproducten. De subsidiestroom moet het welzijnsbeleid versterken. Bestrijding van georganiseerde criminaliteit staat daar ver van. Bij het doen van aanbestedingen gaat het erom tegen zo laag mogelijke kosten een zo goed mogelijk product te kunnen krijgen. De achtergronden van de leverancier zijn daarbij niet het meest aansprekende aandachtspunt.

Met betrekking tot de kosten werd door de deelnemers aan het symposium opgemerkt dat gemeenten in het algemeen voor handhaving weinig capaciteit en middelen beschikbaar hebben. ‘Het liefst heeft men dat het niets kost’.

De kosten voor een BIBOB-advies zijn beperkt (€ 500). De flankerende kosten zijn echter vele malen hoger. Er worden hogere eisen gesteld aan de vergunningverlening en de handhaving, wat tot kostentoename leidt. Maar ook de kosten om de nodige expertise op te bouwen kunnen behoorlijk oplopen.³

Bij de invoering van BIBOB is het belangrijk dat de politieke wil aanwezig is en dat er bereidheid bestaat om te investeren in de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

³ Zie ook pag. 13.

2.4 Kansen

Een belangrijke kans is natuurlijk als een burgemeester of een raadslid de toepassing van BIBOB belangrijk vindt. Ook belangstelling vanuit de ambtelijke organisatie kan als een kans worden genoemd.

Wat verder een belangrijke stimulans is, is de ontwikkeling bij buurgemeenten of de regio. Op het moment dat een regiogemeente is gelegen in de omgeving van gemeenten waar men al veel werk maakt van BIBOB en het bestuur van die regiogemeente niet zelf beleid ontwikkelt, nemen de risico's van aantastingen van integriteit binnen die gemeente toe. De gemeente dreigt dan al gauw het regionale afvalputje te worden.

Uit de verzamelde informatie blijkt de regio een belangrijke rol te spelen.

Vanuit de regio worden initiatieven genomen om de introductie van BIBOB in de gemeente te ondersteunen. Door deze regionale aanpak worden ook waterbedeffecten binnen de regio voorkomen.

3 De verankering van BIBOB in de gemeentelijke organisatie

Tijdens de enquête hebben wij aan gemeenten met een beleidslijn de vraag gesteld of binnen de gemeente van de respondent de behandelaars van aanbestedingen en van aanvragen van vergunningen en subsidies bekend zijn met de werking van de Wet BIBOB. Door 78,3% van de respondenten werd deze vraag positief beantwoord. Koplopers daarbij waren de gemeenten tot 10.000 inwoners (93,3) en de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners (95,2%).

Bij deze op zich gunstige uitkomsten dienen aan de hand van de aanvullende informatie en aan de hand van de resultaten van de miniconferentie een paar kanttekeningen gemaakt te worden.

Uit de aanvullende informatie blijkt dat BIBOB door de gemeenten gefaseerd wordt ingevoerd. Prioriteit daarbij hebben de vergunningverleningen ter zake: horeca, prostitutie, coffeeshops en speelhallen. Vervolgens ontwikkelen gemeenten beleid voor zaken als milieuvergunningen en bouwvergunningen. BIBOB-beleid ter zake aan bestedingen komt nog minder voor. Er is bijna geen gemeente die zegt ook voor de subsidieverlening BIBOB-beleid te hebben ontwikkeld.

Deze gefaseerde invoering is goed verklaarbaar. Bij het verlenen van vergunningen heeft men toch al een werkwijze waarbij op allerlei zaken wordt gelet. Bij het doen van aanbestedingen en het verlenen van subsidies is het vizier veel meer gericht op de primaire doelen die daarbij aan de orde zijn.

De gefaseerde invoering van BIBOB in de gemeente werd tijdens de miniconferentie in positieve zin benaderd. De gemeente kan ervaring met het instrument opdoen op die gebieden waar succes het meest in de rede ligt. Op die manier kan ook rustig expertise worden opgebouwd en kan draagvlak binnen de gemeentelijke organisatie worden ontwikkeld.

Voor de verbreding van BIBOB binnen de gemeente kan het helpen om de aanpak levendig te houden. Dus niet één keer een werkinstructie en zoek het verder maar uit, maar het systematisch onderhouden en ontwikkelen van kennis en vaardigheden door het organiseren van workshops e.d. om ervaringen uit te kunnen wisselen en van elkaar te kunnen leren. Als gezegd: een BIBOB-aanpak is niet eenvoudig en ook niet eenduidig. Door uitwisseling leert men de eigen expertise te vergroten.

De regio kan een belangrijke rol spelen bij de implementatie van BIBOB.

Volgens onze informanten is de implementatie van BIBOB geen eenvoudige zaak. In de eerste plaats moet expertise ontwikkeld worden. In een kleine gemeente is de ontwikkeling van die expertise niet ongelimiteerd. En als de expertise aanwezig is, dan is deze ook weer kwetsbaar. Mutaties binnen de organisatie leiden meteen tot lacunes.

Regionaal opgezette kennis heeft deze risico's in aanzienlijk mindere mate. De kennis kan tot een hoog niveau worden ontwikkeld en onderhouden.

In een van de gemeenten die bij het onderzoek waren betrokken heeft men centraal een expertisecentrum opgebouwd. De lokale praktijk kan door dat expertisecentrum worden ondersteund. Daarbij geldt de afspraak dat lokaal een lichte procedure gevolgd kan worden en vervolgens voor de zaken die nader onderzoek vereisen teruggevallen kan worden op het centrale expertisecentrum. Het betreft hier de gemeente Amsterdam. Een dergelijke werkwijze leent zich ook voor een regionale samenwerking.

3.1 De inbedding van BIBOB

Op zich is BIBOB een technisch instrument, waarmee vergaand voorkomen kan worden dat criminelen vat krijgen op de gemeentelijke samenleving en daar ook nog eens door diezelfde gemeente voor worden gefaciliteerd.

Een adequate toepassing van BIBOB is echter afhankelijk van de integriteit van de organisatie zelf. Tijdens de miniconferentie is deze aangelegenheid uitvoerig aan de orde geweest. Een uitspraak uit het onderzoek als 'Wij kennen onze pappenheimers. BIBOB is daarom in onze gemeente niet nodig', waarmee gesuggereerd wordt dat criminelen door de gemeente wel worden gekend en dat daardoor de risico's voldoende zijn afgedekt is geen garantie dat daarmee daadwerkelijk de criminaliteit in georganiseerd verband in de gemeente is uitgesloten. Het kan zelfs zijn dat diezelfde pappenheimers niet alleen gekend worden, maar dat deze ook bekenden zijn. Niet alleen in grote gemeenten, maar ook in de kleinere gemeenten ontstaan hierdoor risico's. Het hoort juist tot de strategieën van criminele organisaties om hechte banden aan te gaan met de bovenwereld, waardoor de toegang tot die bovenwereld gemakkelijk wordt. Georganiseerde criminaliteit wil graag pappenheimer zijn, die – tot op zekere hoogte – gekend wordt.

Wat hier aan de orde is, is het probleem van de bestuurlijke integriteit. Instrumenten als integriteitscodes voor ambtenaren, raadsleden en bestuurders helpen dergelijke problemen te attaqueren. Zo is in de gemeente Amsterdam een bureau integriteit opgericht. De taak van dat bureau is integriteitsrisico's op te sporen en bestuurders, ambtenaren en raadsleden te ondersteunen bij de ontwikkeling van integriteit. Er zijn commerciële bureaus die voor hetzelfde doel door gemeenten zijn in te huren.

Voor het bereiken van optimale resultaten van BIBOB is het noodzakelijk dat de integriteit van het bestuur niet aan twijfel onderhevig is.

4 De positionering van BIBOB in de gemeentelijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

Zoals wij eerder opmerkten, beschikt iets minder dan 40% van de gemeenten over een beleidslijn. Eerder zagen wij ook dat die beleidslijn binnen de gemeente niet universeel is. Het merendeel van de gemeenten voert BIBOB gefaseerd in.

In dit hoofdstuk gaan wij nader in op de mate waarin en de wijze waarop BIBOB in de gemeenten die beschikken over een beleidslijn doorwerkt.

Onderdeel van de vragenlijst was de wijze waarop en de mate waarin de BIBOB-aanpak op zich al een bijdrage levert aan het ontmoedigen van criminaliteit. Wij beginnen dit hoofdstuk met onze observaties ter zake.

4.1 Preventieve werking van de BIBOB-aanpak

In de SGBO-publicatie 'Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, ongewoon gewoon' laten wij aan gemeenten zien wat zij allemaal kunnen ondernemen om het de georganiseerde criminaliteit lastig te maken. De Wet BIBOB biedt een vangnet voor die aanpak. Onze verwachting was tegelijkertijd, dat de BIBOB-aanpak op zich een ontmoedigende werking heeft op de georganiseerde criminaliteit. Deze hypothese wordt door de uitkomsten van het onderzoek ondersteund. Van de gemeenten die een beleidslijn BIBOB hebben vastgesteld zegt 30,5% dat betrokkenen hun aanvraag intrekken op het moment dat zij zien dat de gemeente van zins is tot het uiterste te gaan om te voorkomen dat criminelen door de gemeente worden gefaciliteerd. Vooral in de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners heeft men deze ervaring. Een paar citaten:

- “Met name bij aanvragen van Horecaverunningen in risicogebieden komt het voor dat aanvragen worden ingetrokken als volgens de BIBOB aanpak wordt gewerkt.”
- “Het BIBOB formulier wordt samen met het aanvraagformulier verzonden, soms wordt de aanvraag dan niet ingediend.”
- “Dit gebeurt soms voordat de vergunningaanvraag daadwerkelijk is ingevuld en tijdens een intakegesprek duidelijk wordt dat er een BIBOB procedure gevolgd kan worden.”
- “Veel meer bestaat de indruk dat men afziet van het aanvragen van een vergunning.”

Maar ook wordt opgemerkt dat de meeste ondernemers BIBOB een goede zaak vinden. BIBOB beschermt de branche en daarmee de ondernemer. Het kost wat extra inspanning om de foute elementen buiten de branche te houden. Maar het levert bij elkaar een positief resultaat op. De naam van de branche wordt niet aangetast. Er ontstaat geen oneerlijke concurrentie. De branche zelf wordt niet verder gecorrumpeerd.

4.2 Het vragen van advies

Het merendeel van de gemeenten (82,5%) die een beleidslijn hebben vastgesteld, heeft nog nooit een adviesaanvraag ingediend. Bij de kleine gemeenten is dat percentage 100%. Bij gemeenten met meer dan 100.000 inwoners is dat percentage nog wel meer dan de

helft (52,4%), maar toch aanzienlijk geringer. In de volgende tabel geven wij de adviesaanvraag naar gemeentegrootte.

Tabel 4 Aantallen adviesaanvragen naar gemeentegrootteklasse.

Gemeentegrootte-klasse	Geen aanvraag	Één aanvraag	Twee aanvragen	Tussen twee en vijf aanvragen	Meer dan vijf aanvragen	N=
0 – 10.000 inwoners	100%	0%	0%	0%	0%	15
10.000 – 20.000 inwoners	89,2%	8,1%	0,0%	2,7%	0,0%	37
20.000 – 50.000 inwoners	89,7%	8,6%	1,7%	0,0%	0,0%	58
50.000 – 100.000 inwoners	69,6%	87,2%	4,3%	13,0%	4,3%	23
Meer dan 100.000 inwoners	52,4%	14,3%	4,8%	14,3%	14,3%	21
totaal	82,5%	8,4%	1,9%	4,5%	2,6%	154

Opvallend is het aandeel gemeenten dat wel een beleidslijn heeft vastgesteld, maar nog geen adviesaanvraag heeft gedaan.

De meest genoemde (82,7%) - en zeer voor de hand liggende - reden dat nog geen aanvraag is gedaan is dat zich in de gemeente nog geen situaties hebben voorgedaan die een adviesaanvraag wenselijk maakten. Tussen gemeenten van verschillende gemeentegrootteklassen zijn op dit punt geen beduidende verschillen waar te nemen. Een andere – eveneens voor de hand liggende – reden die veel wordt genoemd (22,8%) is dat de beleidslijn wel is vastgesteld, maar nog niet bij Bureau BIBOB is geregistreerd. Veel gemeenten hebben immers pas recent een beleidslijn vastgesteld.

Wij hebben de gemeenten ook naar andere redenen gevraagd. Deze waren:

- Er hebben zich wel situaties voorgedaan die zich leenden voor het vragen van advies, maar een kosten-batenanalyse heeft geleid tot het afzien daarvan
- Het feitelijk doen van een adviesaanvraag bleek te ingewikkeld.

Er waren echter zeer weinig gemeenten die deze alternatieven hebben aangekruist.

Van de gemeenten die beschikken over een beleidslijn heeft 17,5% wel ervaring met Bureau BIBOB om advies te vragen. Het aantal gemeenten waar het hierbij nog om gaat, is echter zeer beperkt. De volgende informatie moet in dat licht worden geplaatst.

Van de gemeenten die Bureau BIBOB om advies hebben gevraagd zegt het overgrote deel (87,0%) dat de uitgebrachte adviezen daadwerkelijk zijn gevolgd. Om hun moverende redenen heeft 17% van de gemeenten het BIBOB-advies dus terzijde gelegd.

Voorbeelden van dergelijke redenen waren:

- Het advies was nog niet binnen (meer keren genoemd). De termijnen waren overschreden en daarmee de opschortende werking van BIBOB
- De gemeente achtte de grond van het negatieve advies onvoldoende (negatief advies op basis van een overtreding van de Warenwet als een strafbaar feit)
- Er was geen sprake van overmatig gevaar
- De aanvrager had zijn aanvraag inmiddels zelf ingetrokken.

5 Versterking van BIBOB-aanpak in gemeenten

In de vragenlijst werd aan de respondenten de mogelijkheid geboden om aan te geven welk ondersteuningsaanbod door rijk en VNG ontwikkeld moeten worden om de werkzaamheid van de Wet BIBOB verder te versterken. Van deze mogelijkheid is uitbundig gebruikgemaakt. Wij kunnen hieruit afleiden dat op dit moment de ondersteuningsbehoefte van gemeenten groot is. In onderstaande vatten wij de belangrijkste uitkomsten samen.

Regionalisatie

Veel gemeenten hebben de voorbereiding van hun BIBOB-beleid regionaal ter hand genomen. Hiermee wordt bereikt dat binnen de regio niet het effect optreedt dat de criminaliteit de zwakste schakel opzoekt - waterbedeffect.

Deze regionalisatie kan ook verder gaan. Tijdens de miniconferentie werd aangegeven dat expertise niet eenvoudig is op te bouwen en dat op lokaal niveau het draagvlak voor een dergelijke specialistische kennis niet aanwezig is. De regio biedt betere voorwaarden om kwantitatief en kwalitatief voldoende capaciteit te organiseren. Een dergelijk regionaal expertisecentrum ondersteunt de gemeente bij de ontwikkeling van BIBOB in het algemeen en biedt aanvullende kennis en vaardigheden voor de behandeling van moeilijker gevallen. Het regionaal expertisecentrum is daarmee de voorpost voor de adviesaanvragen aan Bureau BIBOB. Deze lijnen die tijdens de conferentie naar voren werden gebracht, worden ondersteund door de uitkomsten uit de vragenlijst.

Er wordt verder een behoefte genoemd aan het vormen van een regionale database, waarin middels invoering van alle relevante gegevens van personen aan wie een Bebovragenformulier wordt uitgereikt, een totaaloverzicht binnen de regio zou kunnen ontstaan. Daarbij zou in een vroeg stadium van de aanvraagperiode gebruikgemaakt kunnen worden van relevante gegevens uit andere gemeenten en tevens zicht zijn op het zo genaamde ‘shoppen’ van niet-gewilde personen.

Vooralsnog is dit door het College Bescherming Persoonsgegevens geblokkeerd omdat een juridische titel in de vorm van een gemandateerde uitvoeringstaakstelling vanuit de deelnemende gemeente aan de regio ontbrak. Vanuit de miniconferentie wordt geadviseerd te bezien of deze werkwijze toch mogelijk gemaakt kan worden.

Een andere behoefte die goed op regionaal niveau is te realiseren betreft het uitwisselen van ervaringen. Op regionaal niveau treffen gemeenten elkaar dikwijls. Dit kan zijn in relatie tot politieregio (het regionaal college) of in verband met de basisregeling Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr). Uitwisseling van ervaringen op het niveau van de politieregio heeft als voordeel dat de lijnen met politie en justitie kort zijn. Informatie-uitwisseling in Wgr-verband heeft als voordeel dat de relaties met de relevante gemeentelijke organisatieonderdelen kort zijn.

Informatie en kennisontwikkeling

Een belangrijk deel van de inbreng heeft betrekking op informatiebehoeften. Het gaat daarbij om zaken als:

- Verzamelen en verspreiden van ‘good practices’.
- Het ontwikkelen van een jurisprudentierubriek.
- Het ontwikkelen en beschikbaar stellen van modelbeleidslijnen en stappenplannen voor diverse gebieden.
- Ontwikkelen van formats voor bijvoorbeeld brieven.
- Bij het onderzoeken van feiten en het daaruit inschatten van risico’s wordt de ambtenaar geconfronteerd met onderwerpen als ondernemingsvormen, financieringsconstructies, onroerendgoedaspecten e.d. Naast inhoudelijke kennis op het gebied van genoemde onderwerpen is met name ook het invoelen van onregelmatigheden in de voorliggende gegevens een noodzakelijke vaardigheid. Deze kennis en vaardigheden behoren in het algemeen niet tot de functievaardigheden van de betrokken ambtenaar. Aanbieden van (primaire) scholing en workshops aan gemeentelijke organisaties kan de opbouw van deze kennis en vaardigheden bevorderen.
- Het zou handig zijn vanuit diverse websites een link aan te brengen met de website van Bureau BIBOB.
- Het organiseren van miniconferenties waar informatie kan worden uitgewisseld en mogelijke knelpunten worden besproken en zo mogelijk opgelost. De regio zou hierbij een goede insteek zijn. De behoefte aan het uitwisselen van informatie en ervaringen blijkt groot te zijn. Ondanks dat in het kader van het onderhavige project een landelijk minisymposium werd georganiseerd en ondanks dat dit symposium in de vakantieperiode werd gehouden, gaf eenderde van de respondenten aan dit minisymposium bij te willen wonen.
- Gemeenten informeren over veelvoorkomende risico’s.
- Het bewerken van het veld moet zich niet alleen richten op het werkveld. Voor het goed functioneren van BIBOB zal het ook noodzakelijk zijn het politieke draagvlak door informatie en eventueel scholing te versterken. Het tegengaan van vermenging van bovenwereld met onderwereld behoort immers een politieke prioriteit te zijn.
- Niet alleen voorlichting van gemeentelijke betrokkenen is wenselijk. Ook is voorlichting wenselijk aan de doelgroepen (de vergunningvragers, subsidievragers en de opdrachtnemers). Dit zal het zelfreinigend vermogen en de bereidheid van die groepen om zich te onderwerpen aan het BIBOB-regime versterken.

Kosten

Zoals bij alle beleidsterreinen op gemeentelijk niveau, spelen de verwachte financiële en personele kosten ook bij de implementatie van BIBOB een belangrijke rol. Er zijn gemeenten die voorstellen om de kosten van het advies af te schaffen. Dit zou echter de zelfwerkzaamheid in het voortraject ontmoedigen.

Andere gemeenten stellen voor dat het rijk bijdraagt in de investeringskosten en de beheerskosten van het gemeentelijke BIBOB-beleid. Een soort stimuleringsregeling, die de haalbaarheid van de introductie op lokaal niveau versterkt.

Weer andere gemeenten vragen om de kosten die gemaakt worden voor de toepassing van BIBOB te verwerken in de leges. Gemeenten streven in toenemende mate naar kostendekkende tarieven. Het openen van de mogelijkheid de kosten te verrekenen in de leges past daar uitstekend in.

Partners

Politie en justitie zijn belangrijke partners bij de BIBOB-aanpak. Hiervoor gingen we al in op de mogelijkheden die politie en justitie hebben in de sfeer van de Wet op de politieregisters (art 15 lid1b), de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (art 39f lid 1 sub d) en de tipfunctie van de Wet BIBOB zelf (art. 26). Deze wetten geven de mogelijkheden om vanuit de kennis van politie en justitie in het voortraject al adequate informatie te geven bij het voorbereiden van een vergunning, een subsidie of een aanbesteding. Deze mogelijkheden worden door de verschillende organisaties verschillend geïnterpreteerd. Respondenten geven aan behoefte te hebben aan inzicht in wat zij kunnen verwachten. Een dergelijke gecentraliseerde informatievoorziening geeft ook sturing aan eenduidigheid en daarmee rechtsgelijkheid. Op dit moment laten politie en justitie een wisselende interpretatie zien. Lang niet altijd laten zij het achterste van hun tong zien en verwijzen zij naar Bureau BIBOB waar zij bereid zijn de gevraagde informatie wel aan te verstrekken. In andere situaties is de bereidheid om samen te werken groter.

Uitbreiding en aanscherping

Een aantal respondenten doet suggesties om de werkzaamheid van de Wet BIBOB uit te breiden en aan te scherpen.

Voorgesteld wordt om de werkingssfeer van de wet uit te breiden met onderwerpen zoals vergunningverlening aan belwinkels.

Andere gemeenten stellen voor om voor bepaalde onderwerpen een BIBOB-procedure verplicht te stellen. In dit verband wordt als voorbeeld genoemd de aanbesteding van grote infrastructurele werken.

Weer een andere gemeente merkt op dat er een opmerkelijke beperking zit in het feit dat een veroordeling in relatie moet staan met de aangevraagde vergunning, terwijl de gemeente toch te maken krijgt met een niet-bonafide persoon.

Tot slot wordt gesuggereerd, dat de Wet BIBOB eigenlijk in iedere gemeente verplicht ingevoerd zou moeten worden. Dit is de enige manier om criminaliteit in georganiseerd verband middels een op elkaar afgestemd pakket van bestuurlijke en politieel/justitiële instrumenten afdoende te ontmoedigen.

6 Samenvatting en conclusies

6.1 Inleiding

In dit afsluitende hoofdstuk geven wij in samenvattende zin de belangrijkste resultaten van de quick scan nog eens puntsgewijs weer. Eerst gaan wij in op de respons. Vervolgens besteden wij aandacht aan de belangrijkste resultaten naar aanleiding van de drie onderzoeksvragen. Tot slot gaan wij in samenvattende zin in op een aantal aanbevelingen die in het rapport worden gedaan.

6.2 De respons

De quick scan beoogde zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie te geven over de invoering van de Wet BIBOB als instrument ter bestrijding van criminaliteit in georganiseerde vorm. De kwantitatieve informatie werd verzameld middels de vragenlijst. De vragenlijst bevatte eveneens een groot aantal mogelijkheden voor gemeenten om meer kwalitatieve informatie te verschaffen. Van deze mogelijkheid is veel gebruikgemaakt. Ook de respons van tegen de 70% viel – gelet op de zomerperiode – hoog uit. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat BIBOB leeft bij de Nederlandse gemeenten. Tijdens een minisymposium – waaraan 15 personen op uitnodiging deelnamen - werd een aantal onderwerpen uit de vragenlijst nog eens verder kwalitatief ter discussie gesteld en uitgediept. De belangstelling voor het minisymposium was ondanks de vakantieperiode waarin het werd gehouden aanzienlijk. Ook hieruit valt de grote belangstelling voor BIBOB op gemeentelijk niveau af te leiden.

6.3 BIBOB in gemeenten gemeten

- De Wet is medio 2003 in werking getreden. Rekening houdend met deze recente invoeringsdatum is het opmerkelijk dat inmiddels tegen de 40% van de gemeenten een beleidslijn heeft vastgesteld. De korte periode waarin dit resultaat werd behaald geeft aan dat BIBOB bij gemeenten in een behoefte voorziet.
- De belangstelling voor de implementatie van de wet blijkt bij grote gemeenten nog aanzienlijk groter dan bij kleinere gemeenten.
- Binnen afzienbare tijd zullen alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners over een beleidslijn beschikken.
- In de nabije toekomst zal de toepassing van de wet nog aanzienlijk toenemen. Er is slechts een beperkt aantal gemeenten – rond 17% – dat zegt niet tot toepassing over te zullen gaan.
- De invoering van BIBOB vindt gefaseerd plaats. Vergunningverlening blijkt in de eerste plaats ‘geBIBOBd’ te worden. BIBOB wordt nog nauwelijks toegepast bij aanbestedingen en bij het verstrekken van subsidies.

- Het vragen van advies aan Bureau BIBOB komt nog niet veel voor. De adviezen die worden gevraagd zijn veelal afkomstig van de grotere gemeenten.
- De uitgebrachte adviezen worden meestal opgevolgd.

6.4 Overwegingen om BIBOB niet toe te passen

- Gemeenten zijn van mening dat de problematiek van criminaliteit in georganiseerd verband in hun gemeente niet aanwezig is.
- De naar verwachting van gemeenten hoge kosten van de introductie van de Wet BIBOB in de gemeentelijke beleidspraktijk leidt tot een voor BIBOB negatief resultaat in de afweging van prioriteiten.
- Men kent z'n mensen en meent dat op grond van die kennis georganiseerde criminaliteit direct herkend zal worden.

6.5 Kansen en bedreigingen

- De regio neemt op een aantal onderwerpen een belangrijke plaats in bij de ontwikkeling van gemeentelijk BIBOB-beleid. De regio kan gemeenten stimuleren, kan zorgen voor afstemming en kan zorgen voor gedeelde hoogwaardige expertise.
- Onduidelijk is welke regio de respondenten op het oog hadden: de Wgr-regio of de politieregio.
- Gemeenten die in een regio waar BIBOB-beleid goed op gang komt achterblijven, dreigen het afvalputje van die regio te worden.
- BIBOB-beleid van gemeenten heeft op zich een reinigende werking. Vergunningaanvragen worden ingetrokken als de aanvrager wordt geconfronteerd met een BIBOB-procedure.
- Het geringe aantal adviezen dat wordt aangevraagd is mogelijk te verklaren uit het feit dat het voortraject al voldoende informatie heeft opgeleverd.
- De gefaseerde invoering van BIBOB heeft onder meer te maken met weerstanden binnen de eigen organisatie. De doelstellingen van BIBOB moeten concurreren met de specifieke doelen van de organisatieonderdelen.
- De gefaseerde invoering van BIBOB met vergunningverlening als voortrekker, brengt voor 'aanbestedingen' en 'subsidieverlening' risico's met zich mee. De optiek van de criminele organisaties kan zich gemakkelijk op die kanten richten.
- Voor BIBOB is de politieke wil een noodzakelijke voorwaarde. BIBOB-beleid dat niet wordt gedragen door de politieke wil dreigt al snel een dode letter te worden.
- Het draagvlak voor BIBOB zal steeds onderhouden moeten worden. Personele wisselingen maken continuïteit niet vanzelfsprekend.
- Een adequaat BIBOB-beleid kan niet zonder een bestuur dat zelf de integriteitstoets kan doorstaan.
- De lange doorlooptijden van BIBOB-adviezen vormen een bedreiging voor de effectiviteit.

6.6 Aanbevelingen

- Op diverse momenten tijdens het onderzoek blijkt bij gemeenten behoefte aan informatie en ondersteuning bij kennisontwikkeling.
- Voorgesteld wordt om BIBOB voor strategische branches verplicht te stellen.
- De werkingssfeer van BIBOB is beperkt. Deze zou uitgebreid kunnen worden met branches die nu nog niet onder BIBOB vallen. Verder zou de werkingssfeer uitgebreid kunnen worden door een advies breder te trekken dan criminaliteit op het gebied van de branche waar de aanvraag betrekking op heeft.
- De werking van het instrumentarium (zoals Wet op de politieregisters, Wet justitiële en strafrechtelijke gegevens, tipfunctie Wet BIBOB) kan meer worden geüniformeerd.
- De werkzaamheid van de Wet BIBOB kan worden versterkt door gemeenten tegemoet te komen bij het bestrijden van kosten die met de introductie gepaard gaan.
- In verband met personele mutaties is het onderhouden van het kennisniveau belangrijk voor de kwaliteit van de uitvoering. BIBOB moet levend worden gehouden.
- Naast verticale ondersteuning hebben gemeenten behoefte aan onderlinge uitwisseling van ervaringen en deskundigheid.
- Gemeenten hebben behoefte aan informatie over (veelvoorkomende) risico's en willen graag worden geïnformeerd over jurisprudentie.
- De rol van de regio kan verder worden versterkt door hier bijvoorbeeld een regionaal expertisecentrum onder te brengen.

Bijlagen

Bijlage 1 Vragenlijst

BIBOB in beweging

Gemeentenaam:

Ingevuld door dhr/mw:

Telefoon:

GRAAG TERUGSTUREN VÓÓR 8 juli 2005

Inlichtingen bij:

drs. Lourens Burgers (tel. 070 - 373 8533)

Mevrouw drs. Juliette Groenendijk (tel. 070 – 373858325)

SGBO
Onderzoeks- en Adviesbureau van de
Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Antwoordnummer 2224
2501 VB Den Haag

ENQUÊTE (3686) VERSTUURD OP 20 JUNI 2005

TOELICHTING

Medio 2003 is de Wet BIBOB in werking getreden. Deze wet biedt onder meer gemeenten een aanvullend instrument om de georganiseerde criminaliteit te bestrijden. Bureau BIBOB heeft inzicht in dossiers, die door bestuursorganen niet zijn te raadplegen. Op basis hiervan kan het bureau gemeenten adviseren in verband met vergunningverlening, aanbestedingen en subsidies.

Via het Bureau BIBOB bestaat inzicht in het aantal gemeenten dat een beleidslijn BIBOB heeft vastgesteld en in het aantal gemeenten dat daadwerkelijk een BIBOB-advies heeft aangevraagd. Ondanks de mogelijkheden die de wet biedt, blijft het gebruik door gemeenten achter bij de verwachtingen die de ministeries van BZK en van Justitie aanvankelijk hadden. Samen met de VNG willen zij daarom inzicht krijgen in de redenen waarom twee jaar na inwerkingtreding van de wet, nog maar beperkt van het instrument gebruik wordt gemaakt.

Aan SGBO, het onderzoeks en adviesbureau van de VNG, is gevraagd middels een korte vragenlijst het bedoelde inzicht te verwerven. Deze vragenlijst ligt nu voor u.

Wij stellen het op prijs als de vragenlijst wordt ingevuld door of onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. Mocht deze verkenning leiden tot zicht op knelpunten bij gemeenten die de departementen kunnen verhelpen, dan zullen BZK en Justitie – samen met de VNG – gemeenten daarin helpen.

Uitvoerder van het onderzoek is drs. L. Burgers (SGBO). Voor vragen kunt u hem bereiken op 070-3738533. Bij zijn afwezigheid kunt u contact opnemen met mw. drs. J. Groenendijk. Tel. 070-3738325.

Wij weten dat beantwoording van de vragenlijst enig beslag legt op uw tijd. Naar schatting zal dit ongeveer 10 minuten vergen. Wij willen u toch vragen deze vragenlijst (in bijgevoegde antwoordenvolp) ingevuld retour te zenden, het liefst **vóór 8 juli 2005**.

Notatiewijze vragenlijst

één antwoord mogelijk, graag zo aankruisen

meerdere antwoorden mogelijk, graag zo aankruisen

bij een fout, graag het hele hokje opvullen van het juiste antwoord

één cijfer per vakje

Open vraag

ga door naar vraag ... (u kunt vragen overslaan)

informatie/toelichting/kopteksten

Hoofdstuk 1

Algemeen

1. Welke gevolgen dacht u op het moment van inwerkingtreding dat de Wet BIBOB voor uw gemeente zou hebben? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 geen
- 2 een verplichting om te implementeren binnen de gemeentelijke organisatie
- 3 een instrument voor de criminaliteitsbestrijding binnen de eigen gemeente
- 4 een eventueel instrument voor de toekomst
- 5 anders, nl

Om een adviesaanvraag bij Bureau BIBOB te kunnen indienen, dient een gemeente eerst een beleidslijn BIBOB vast te stellen.

2. Heeft de gemeente een beleidslijn BIBOB vastgesteld?

- 1 nee
- 2 ja (door naar vraag 6)

3. Heeft de gemeente een beleidslijn BIBOB in voorbereiding?

- 1 ja
- 2 nee, maar we hebben wel de intentie om te zijner tijd een beleidslijn BIBOB vast te stellen. (door naar vraag 5)
- 3 nee, we hebben geen intentie om gebruik te maken van het BIBOB-instrumentarium (door naar vraag 5)

4. Wanneer wordt naar verwachting deze beleidslijn vastgesteld?

- 1 2005
- 2 2006
- 3 na 2006

5. Wat zijn de redenen om (nog) geen gebruik te maken van het BIBOB instrumentarium? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 ik ben onbekend met het instrument BIBOB
- 2 in mijn gemeente is geen aanleiding om van het BIBOB-instrumentarium gebruik te maken, aangezien we binnen de gemeentegrenzen geen last hebben van criminaliteit in georganiseerd verband
- 3 de kosten die met het gebruik van het BIBOB-instrumentarium gepaard gaan zijn te hoog
- 4 het instrument BIBOB is te ingewikkeld
- 5 de gemeente is in een herindelingsoperatie gewikkeld
- 6 anders, nl.

6. Wanneer werd de beleidslijn vastgesteld?

- 1 vóór 1 januari 2005
- 2 na 1 januari 2005

7. Zijn behandelaars van uw aanbestedingen en van aanvragen van vergunningen en subsidies, bekend met de werking van de wet BIBOB?

- 1 nee
- 2 ja

7.1. Eventuele toelichting:

8. Komt het naar uw indruk voor dat aanvragers van bijvoorbeeld een vergunning hun aanvraag intrekken nadat zij worden geconfronteerd met het BIBOB-instrumentarium?

- 1 ja, vaak
- 2 ja, soms
- 3 nee
- 4 onbekend

8.1. Eventuele toelichting:

9. Hoeveel adviezen heeft de gemeente aangevraagd?

- 1 geen (door naar vraag 12)
- 2 één
- 3 twee
- 4 tussen twee en vijf
- 5 meer dan vijf

10. Zijn alle adviezen door de gemeente gevolgd?

- 1 nee
- 2 ja

10.1. Eventuele toelichting:

11. Zo nee, wat waren de redenen om adviezen niet te volgen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 er is pas kort geleden advies uitgebracht, de verwerking vindt nog plaats
- 2 het advies kwam te laat
- 3 het advies was niet toepasbaar
- 4 aan het niet volgen van het advies is een gemeentelijke afweging voorafgegaan

- 5 anders, nl

12. Welke zijn de redenen dat nog geen advies is aangevraagd? (meer antwoorden mogelijk)

- 1 de beleidslijn van de gemeente is nog niet bij Bureau BIBOB geregistreerd
 - 2 er hebben zich nog geen situaties voorgedaan dat daadwerkelijk advies gevraagd moest worden
 - 3 er hebben zich wel situaties voorgedaan die zich leenden voor het vragen van advies. Maar een kosten baten analyse heeft geleid tot het afzien daarvan
 - 4 het feitelijk doen van een adviesaanvraag bleek te ingewikkeld

 - 5 anders, nl
-

13. **Wat kan de rijksoverheid of de VNG voor u betekenen om het gebruik van de wet BIBOB te vergroten?**

14. **Hieronder kunt u opmerkingen maken naar aanleiding van deze vragenlijst?**

15. **Op 20 juli organiseert SGBO ten huize van de VNG (Den Haag) een miniconferentie over de doorwerking van de Wet BIBOB in de gemeentelijke beleidspraktijk en de gemeentelijke wensen en verwachtingen om deze doorwerking te verbeteren. Aan uw deelname zijn geen kosten verbonden. Bent u bereid om aan deze miniconferentie deel te nemen.?**

1 nee

2 ja

HARTELIJK DANK VOOR HET INVULLEN VAN DEZE ENQUÊTE